



9. oktober 2009

---

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 20. oktober 2009

**Dagsorden 1. udgave**

1. Forberedelse af G20 Finansministtermøde den 7. og 8. november
2. Forberedelse af Det Europæiske Rådsmøde den 29. og 30. oktober 2009
  - a) Exit-strategier
  - b) Klimafinansiering
    - Vedtagelse af rådskonklusioner
  - c) Finansielt tilsyn: Status
    - Mundtlig rapportering fra formandskabet
3. Styrke den europæisk finansielle tilsynsramme
  - Rådskonklusioner
4. (evt.) Et Europæisk Udvalg for Systemisk Risiko (ESRB)
  - a) Etablering af ESRB samt udvikling af makroprudentiel overvågning
    - Generel indstilling
  - b) Rådsbeslutning vedr. overdragelse af specifikke opgaver vedr. ESRB's virke til den Europæiske Central Bank
    - Generel indstilling
5. Skat - Anti-svigsaftale med tredjelande
  - a) Liechtenstein
    - Politisk enighed
  - b) Andre tredjelande
    - Orienterende drøftelse om forhandlingsmandater
6. Makrofinansiel assistance til Armenien, Bosnien-Herzegovina, Island, Serbien og Ukraine
  - Sagen er ikke på ECOFIN dagsorden den 20. oktober 2009, men ventes vedtaget på et senere rådsmøde
7. Eventuelt
8. Siden sidst
  - Ingen punkter

Der fremsendes dokumenter vedrørende følgende dagsordenspunkter, som skønnes at vedrøre Politisk-Økonomisk udvalgs ansvarsområde:

- 1) Forberedelse af G20 Finansministermøde den 7. og 8. november
- 2) Forberedelse af Det Europæiske Rådsmøde den 29. og 30. oktober 2009
  - a) Exit-strategier
  - b) Klimafinansiering
    - Vedtagelse af rådskonklusioner
- 6) Makrofinansiel assistance til Armenien, Bosnien-Herzegovina, Island, Serbien og Ukraine
  - Sagen er ikke på ECOFIN dagsorden den 20. oktober 2009, men ventes vedtaget på et senere rådsmøde

**Dagsordenspunkt 1: Forberedelse af G20 Finansministermøde den 7. og 8. november**

**Resumé**

ECOFIN ventes på mødet den 20. oktober at vedtage en fælles holdning forud for G20<sup>1</sup>-finansministermødet den 7.-8. november. Drøftelserne ventes især at dreje sig om arbejdet med at styrke den gensidige overvågning og koordinering af landenes økonomiske politik med fokus på at imødegå ubalancer mellem lande med opsparingsunderskud (f.eks. USA) hhv. opsparingsoverskud (f.eks. Kina og de olieeksporterende lande). Desuden forventes finansiell regulering bidrag til overvejelser om klimafinansieringsmekanismer og muligvis reformer af IMF at være på dagsorden.

**Baggrund**

På G20-topmødet i Pittsburgh den 24.-25. september blev der truffet en række overordnede beslutninger, som G20's finansministre vil skulle arbejde videre med frem mod næste G20-topmøde i Canada i juni 2010. Der lægges op til, at ECOFIN på mødet den 20. oktober vedtager en fælles EU-holdning om emnerne på G20-finansministrenes dagsorden.

**Indhold**

Ved det kommende G20-finansministermøde forventes dagsorden især koncentreret om G20-stats- og regeringschefernes beslutning om styrkelse af rammerne for vurdering af og samarbejde om den økonomiske politik, fortsættelsen af arbejdet med reformer af reguleringen af den finansielle sektor, reformer af bl.a. IMF, overvejelser om klimafinansieringsmekanismer samt en udfasning af subsidier til fossilt brændstof på mellemlang sigt.

**En fælles ramme for stærk, afbalanceret og bæredygtig vækst**

En medvirkende faktor i krisen har været opbygningen af globale ubalancer mellem lande med store opsparingsoverskud – f.eks. Kina og de olieproducerende lande – og lande med opsparingsunderskud – f.eks. USA. Som reaktion på den finansielle krise er der en igangværende korrektion af opsparingsubalancerne, der bl.a. kan indebære relativt højere indenlandsk efterspørgsel i lande med store opsparingsoverskud og relativt lavere indenlandsk efterspørgsel i lande med opsparingsunderskud. På den baggrund er G20 blevet enige om at styrke rammerne for gensidig overvågning af den økonomiske udvikling og politik, bl.a. gennem IMF's vurderinger og analyser af, hvorledes de enkelte landes politik er forenelig med en sådan mere balanceret vækst. Det kan ligeledes indebære et større fokus på strukturreformer, der kan understøtte vækst og beskæftigelse på længere sigt. Disse tiltag ventes at udgøre en væsentlig del af arbejdet i G20-finansministerkredsen i perioden frem til næste G20-topmøde i Canada i juni 2010.

**Reform af den finansielle sektor**

En lang række regioner og lande, herunder EU, har iværksat ambitiøse og detaljerede planer for reformer af reguleringen af den finansielle sektor. Disse reformer og planer er også afspejlet i tilsvarende initiativer på G20-plan. Initiativerne inkluderer bl.a. styrkelse af makro-overvågning af risici i det finansielle system, ændrin-

<sup>1</sup> Udover Kommissionen og formandskabslandet (aktuelt Sverige) deltager Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Italien, Spanien og Nederlandene i G20-møderne. Spanien og Nederlandene er ikke medlemmer af G20, men deltager i G20-møderne som særligt inviterede. Når G20-finansministrene mødes, ledsages de af deres nationalbankdirektører, herunder også ECB's direktør.

ger i kapitalkrav til banker, justering af internationale regnskabsstandarder, udvidelse af regulering til produkter, markeder og aktører, der ikke tidligere har været reguleret (f.eks. kapital- og hedgefonde, kreditratingbureauer, derivater o.l.) samt indsats overfor skattely og andre ikke-samarbejdsvillige jurisdiktioner. På G20-topmødet i Pittsburgh suppleredes disse med yderligere tiltag indenfor aflønning og bonus samt særlige krav for de største og vigtigste finansielle virksomheder, som har særlig betydning for den finansielle stabilitet. Det videre arbejde hermed ventes at flugte med det igangsatte arbejde i EU vedr. regulering af den finansielle sektor, som suppleres og understøttes af arbejdet i forskellige uafhængige, internationale fora som Basel-komiteén, IASB m.fl.

Det ventes, at G20-finansministrene særligt vil drøfte initiativer til at undgå procyklisk regulering og adfærd i den finansielle sektor, principper for aflønning af ledende medarbejdere samt håndtering af grænseoverskridende finansielle kriser.

#### Udfasning af subsidier til fossile brændstoffer på mellemlang sigt

En række lande subsidierer forbrug af fossile brændstoffer i betydeligt omfang. Således skønner IEA, at de tyve største økonomier uden for OECD i 2007 havde energisubsidier på godt 300 mia. USD til at holde kunstigt lave energipriser. Konsekvensen af de kunstigt lave priser er bl.a. ringe brændstoføkonomi og energieffektivitet. Samlet set indebærer det overforbrug af fossil energi til skade for både klimaet, miljøet, den økonomiske effektivitet samt de offentlige finanser. Det ventes, at G20-finansministrene vil udarbejde planer for en udfasning og rationalisering af disse subsidier på linje med de forpligtelser, de indgik ved Pittsburgh-topmødet.

#### G20's rolle i klimaforhandlingerne

G20-landene erklærede i Pittsburgh deres støtte til at skabe fremdrift i de globale klimaforhandlinger med henblik på et succesfuldt resultat i København, herunder ved at instruere G20-finansministrene om på deres næste møde at fremlægge forskellige muligheder for klimafinansiering som input til disse forhandlinger.

#### Reformer af IMF

Det er muligt, at G20-finansministrene også vil drøfte evt. videre skridt i overvejelserne om reformer af de internationale finansielle institutioner, herunder IMF: Det gælder f.eks. spørgsmålet om reformer af fordelingen af kvoter og stemmer mellem IMF's medlemslande samt sammensætningen af IMF's ledende organer.

#### Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

#### Nærhedsprincippet

Ikke relevant

#### Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke været hørt om sagen.

#### Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke konsekvenser for dansk ret.

**Statsfinansielle konsekvenser**

Sagen har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

**Samfundsøkonomiske konsekvenser**

Sagen har ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Overordnet ventes G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og finansiel stabilitet.

**Høring**

Sagen har ikke været i høring.

**Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europa-udvalg

**Holdning****Foreløbig dansk holdning**

Danmark støtter, at der sikres en grundig forberedelse af EU's input og holdninger til de emner der drøftes på G20-møderne.

Danmark kan desuden generelt støtte arbejdet med at styrke rammerne for gensidig overvågning af den økonomiske udvikling og politik, bl.a. gennem IMF's vurderinger og analyser samt reformer af de finansielle markeder på linje med EU's planer herfor. Danmark støtter ligeledes arbejdet med at udfase subsidier til fossile brændstoffer, som vil bidrage positivt til klimadagsordenen.

Fra dansk side ønskes det, at G20 finansministrenes arbejde bidrager til at opklare og skabe større konsensus om klimafinansieringsopgøret, navnlig størrelsesordenen for den internationale offentlige klimafinansiering, mulige kilder og fordelingen af bidrag samt modaliteter omkring styring og udmøntning (governance) af klimafinansiering. Fra dansk side lægges således vægt på at opnå et konstruktivt indspil fra G20 finansministrene som kan bidrage til at afgrænse og fokusere de internationale klimaforhandlinger.

Danmark kan generelt støtte overvejelser om reformer af fordelingen af kvoter og stemmer i samt styringen af IMF, idet Danmark lægger vægt på, at sådanne drøftelser bør finde sted i IMF's styrende organer, hvor alle IMF-medlemslande er repræsenteret.

**Andre landes holdninger**

Der ventes på ECOFIN generel opbakning til prioriteringer for G20-finansministrene i de kommende måneder og en grundig forberedelse af EU's holdninger hertil.

**Dagsordenspunkt 2a: Forberedelse af DER den 29. og 30. oktober 2009 - Exit-strategier**

**Baggrund**

EU-landene har med de nuværende finanspolitikker og strukturer udsigt til en meget markant svækkelse af de offentlige finanser på både kort og længere sigt i lyset af den økonomiske krise og den demografiske udvikling. EU-landenes gennemsnitlige offentlige saldo, der i 2007 udviste et moderat underskud på under 1 pct. af BNP, skønnes forringet fra et underskud på 2,3 pct. af BNP i 2008 til underskud på ca. 6 pct. i 2009 og ca. 7-7½ pct. i 2010 (de kommende prognoser vil sandsynligvis skønne endnu større underskud i 2009 og måske især 2010). EU-landenes gennemsnitlige offentlige bruttogæld skønnes at stige med ca. 20 procentenheder på bare to år til knap 80 pct. af BNP i 2010.

Den samlede finanspolitiske stimulans af økonomien fra den totale ændring i saldoen – der omfatter både de omfattende aktive (diskretionære) finanspolitiske lempelser og de automatiske stabilisatorer – skønnes således at udgøre gennemsnitligt mindst 5 pct. af BNP samlet i kriseårene 2009 og 2010. Finanspolitikken indebærer en diskretionær lempelse på ca. 1 pct. af BNP i 2009 og vurderes foreløbig at blive moderat ekspansiv i 2010. Denne markante finanspolitiske stimulans indebærer sammen med de væsentlige lempelser af pengepolitikken og andre tiltag i forhold til de finansielle markeder m.v. en kraftig impuls til den økonomiske aktivitet, som i stigende grad vil slå igennem i resten af 2009 og 2010.

De omfattende lempelser af den økonomiske politik indebærer imidlertid også et behov for exitstrategier i form af 1) planer for finanspolitisk konsolidering, samt normalisering af markeds- og konkurrenceforholdene via 2) afvikling af de ekstraordinære tiltag til stabilisering af de finansielle markeder (herunder statsgarantier, rekapitaliseringer og opkøb af dårlige aktiver) og 3) afvikling af støtte og krisetiltag ift. erhvervslivet og arbejdsmarkedene, og (i sammenhæng med 1-3) 4) strukturreformer på arbejds- og produktmarkederne samt bedre finansiel regulering, ligesom 5) centralbankerne ventes at hæve de pengepolitiske renter og afvikle deres ukonventionelle tiltag afhængigt af inflationsudviklingen og den finanspolitiske konsolidering.

Den samlede økonomiske politik står således foran meget store udfordringer. Den overordnede og største udfordring vurderes imidlertid at blive den finanspolitiske konsolidering og sikring af den langsigtede holdbarhed, idet den kraftige faktiske og strukturelle svækkelse af de offentlige finanser som følge af krisen og lempelserne kommer samtidig med starten på den underliggende og langsigtede svækkelse af de offentlige finanser som følge af aldringen.

## Indhold

EU's finansministre ventes i den kommende tid at drøfte exitstrategier med fokus på den finanspolitiske konsolidering inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten. Drøftelserne har til formål at resultere i en enighed om substans og procedure vedrørende exitstrategier, herunder især nogle fælles principper for konsolideringen af de offentlige finanser i lyset af krisen og de finanspolitiske lempelser og desuden nogle fælles overvejelser om konsolideringens sammenhæng med strukturreformer og krisetiltag vedrørende de finansielle markeder m.v. samt samspillet med pengepolitikken. En sådan "koordineret exitstrategi" med fælles principper for finanspolitisk konsolidering vil muligvis skulle forelægges Det Europæiske Råd.

EU-landene ventes at udarbejde nationale finanspolitiske exitstrategier inden for rammerne af den koordinerede exitstrategi og henstillingerne til de enkelte lande i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud, og at fremlægge strategierne i deres stabilitets- og konvergensprogrammer. Underskudsprocedurerne behandles parallelt med drøftelserne af exitstrategier frem mod ECOFIN den 2. december, hvor Rådet ventes at vedtage henstillinger til de knap 20 lande med uforholdsmæssigt store underskud over 3 pct. af BNP i 2008 og 2009 (herunder eventuelt reviderede henstillinger for de lande, der på grundlag af overskridelser af 3-procentsgrænsen i 2008 allerede har fået henstillinger), mens lande, der skønnes at få uforholdsmæssigt store underskud for første gang i 2010, ventes at få henstillinger i løbet af næste år.

ECOFIN har haft en første orienterende debat på det uformelle rådsmøde den 1.-2. oktober 2009. Kommissionen har fremført flg. prioriteter for en koordineret exitstrategi:

- **Policy mix og sekvens**  
Kommissionen anbefaler en koordineret exit for de ekspansive økonomiske politikker, hvor den finanspolitiske konsolidering og afvikling af erhvervsstøtte kommer før de pengepolitiske stramninger for at sikre et optimalt policy mix, og hvor de finansielle tiltag løbende afvikles i takt med normaliseringen af de finansielle markeder.
- **Konsolideringens timing**  
Kommissionen anbefaler ingen konsolidering af de offentlige finanser på aggregeret niveau i 2010, idet dog gevinster fra en eventuel bedre end ventet økonomisk udvikling bør anvendes til styrkelse af de offentlige finanser.  
Det anbefales, at der generelt – men med differentiering på tværs af landene – gennemføres en meget væsentlig konsolidering fra og med 2011. Landene bør generelt planlægge og implementere en betydelig flerårig konsolidering, som sikrer strukturelle budgetforbedringer, og som er ubetinget, men som kan kombineres med betingede ekspansive engangstiltag (fx udskudte skattebetalinger), hvis negative konjunkturrisici materialiserer sig.
- **Konsolideringens skalering**  
Kommissionen finder, at konsolideringen fra 2011 i de fleste lande bør udgøre mere end 0,5 pct. af BNP årligt (Pagtens hovedregel for lande med uforholdsmæssigt store underskud) og i en række tilfælde mere end 1 pct. af BNP årligt i en længere årrække.

- **Konsolideringens differentiering**  
Kommissionen finder, at konsolideringsindsatsen bør differentieres i lyset af dels landenes finanspolitiske råderum (fiscal space), herunder de aktuelle offentlige finanser og den fremadrettede gældsudvikling, og dels en helhedsvurdering af landenes økonomisk-politiske udfordringer i lyset af nedgangen i den potentielle vækst, eksterne ubalancer og risici knyttet til interventioner i den finansielle sektor m.v.

#### Konsolideringens sammensætning

- Kommissionen finder, at størrelsen af de finanspolitiske udfordringer indebærer, at der i praksis generelt må konsolideres på både udgiftssiden og indtægtssiden, og i den forbindelse bør skatteomlægninger tage højde for forvridninger og incitamentet til arbejdsudbud og bidrage til at nå andre politisk mål.

#### Konsolideringen og strukturreformer

- Kommissionen finder, at konsolideringen bør kombineres med og understøttes af strukturreformer, der styrker den potentielle vækst og de offentlige finanser.

#### Konsolideringen og samarbejdet om den økonomiske politik

- Kommissionen finder, at der bør sikres et effektivt samspil mellem henstillingerne i underskudsproceduren og vurderingerne af stabilitets- og konvergensprogrammerne samt den bredere økonomisk-politiske overvågning. Det skal fremme exitstrategierne via blandt andet realistiske og ambitiøse tidsfrister for korrektion af uforholdsmæssigt store underskud, øget fokus på gældsudvikling og finanspolitisk holdbarhed, anbefalinger baseret på helhedsvurderinger af den økonomiske politik og udfordringer samt stabilitets- og konvergensprogrammer med detaljerede planer, information og forpligtelser vedrørende den økonomiske politik. Målene for udviklingen i de offentlige finanser skal understøttes af konkrete kvantificerede tiltag på udgifts- og indtægtssiden i et mellemfristet perspektiv samt aldrings-relaterede reformer.

Under ECOFIN's første overordnede drøftelse af exitstrategier på det uformelle rådsmøde den 1.-2. oktober var der principiel enighed om, at der er behov for rettidig tilbagetrækning af de finanspolitiske lempelser, som gennemføres i lyset af den økonomiske krise, og behov for en yderligere konsolidering, som generelt er mere ambitiøs end Stabilitets- og Vækstpagtens hovedregel om årlige strukturelle budgetforbedringer på 0,5 pct. af BNP, samt at konsolideringen bør kobles med strukturreformer og en styrkelse af de nationale finanspolitiske rammer.

ECOFIN ventes på rådsmødet den 20. oktober at fortsætte drøftelserne af exitstrategier og evt. at udmønte overordnede principper for exitstrategier i rådskonklusioner med et forventet indhold på linje med drøftelserne på det uformelle rådsmøde.

#### Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.



**Nærhedsprincippet**

Ikke relevant.

**Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor**

Ikke relevant.

**Statsfinansielle konsekvenser**

EU-samarbejdet om exitstrategier har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser, men landenes konkrete udmøntning af samarbejdet i nationale exitstrategier vil have statsfinansielle konsekvenser.

**Samfundsøkonomiske konsekvenser**

Exitstrategier, der bidrager til korrektion af de aktuelle store underskud samt øgede gæld og renteudgifter, og videre fremskridt mod mellemfristede budgetmål, som er konsistente med en holdbar udvikling i de offentlige finanser på længere sigt, vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

**Høring**

Sagen har ikke været i høring.

**Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Sagen vedrørende exitstrategier har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

**Holdning****Dansk holdning**

Den økonomiske krise og de markante lempelser af den økonomiske politik har skærpet de europæiske landes udfordringer med at sikre de offentlige finansers langsigtede holdbarhed som grundlag for vækst og beskæftigelse. Danmark lægger derfor stor vægt på arbejdet med finanspolitisk konsolidering på nationalt niveau og EU-niveau inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten.

Danmark vil kunne støtte en enighed om overordnede principper for exitstrategier på grundlag af Kommissionens prioriteter, idet man fra dansk side blandt andet lægger vægt på en økonomisk rationel differentiering af exitstrategierne, hvor landenes konsolideringsplaner, herunder timingen og størrelsen af konsolideringerne, afspejler deres respektive udfordringer. Danmark kan endvidere støtte, at konsolideringerne følges op med strukturreformer, som styrker vækstpotentialet og understøtter forbedringen af de offentlige finanser. Fælles principper for exitstrategier bør desuden udmøntes i en effektiv implementering af Pagtens procedurer.

**Andre landes holdninger**

EU-landene ventes generelt at kunne støtte en enighed om overordnede principper for exitstrategier på grundlag af Kommissionens prioriteter, evt. i form af rådskonklusioner.

**Dagsordenspunkt 2b:      Forberedelse af DER den 29. og 30. oktober 2009 –  
   Klimafinansiering**

***[Følger snarest]***

**Dagsordenspunkt 6: Makrofinansiel assistance til Armenien, Bosnien-Herzegovina, Island, Serbien og Ukraine**

**Resuméet eller flere**

Kommissionen har fremsat forslag om makrofinansiel assistance til Armenien, Bosnien-Herzegovina, Island, Serbien og Ukraine. Forslagene ventes behandlet på et eller flere kommende rådsmøder.

**Baggrund**

En række lande i EU's naboregion, heraf flere førtiltrædelseslande, har været betydeligt påvirket af den globale finansielle krise gennem bl.a. en skarp kontraktion i udenlandsk efterspørgsel med afledte effekter på landenes eksport, fald i råvarepriser samt en betydelig reduktion i kapitaltilførsel (både faldende direkte investeringer, långivning fra udenlandske banker og overførsler fra arbejdende i udlandet). Til trods for en kontraktion i den indenlandske efterspørgsel er betalingsunderskuddene generelt høje og de fleste lande står desuden over for massive finanspolitiske problemer, jf. tabel 1. Den globale finansielle situation gør adgangen til kredit strammere og dyrere, og myndighederne står over for voksende problemer i forhold til at finansiere de offentlige underskud.

<b>Tabel 1</b>						
<b>Økonomiske udsigter</b>						
(pct. af BNP)						
	<b>Real BNP vækst</b>		<b>Betalingsbalance</b>		<b>Offentlig saldo</b>	
	<b>2009</b>	<b>2010</b>	<b>2009</b>	<b>2010</b>	<b>2009</b>	<b>2010</b>
Armenien	-15,6	1,2	-13,7	-13,7	-6,5	-5,8
Bosnien-Herzegovina	-3,0	0,5	-8,8	-9,1	-7,8	n/a
Island	-8,5	-2,0	-5,3	0,7	-13,5	n/a
Serbien	-4,0	1,5	-9,1	-10,6	-3,0	n/a
Ukraine	-14,0	2,7	0,4	0,2	-6,0	-3,0

Kilde: Tallene for real BNP vækst og betalingsbalancen er fra IMF (World Economic Outlook, okt. 2009). Tal for den offentlige saldo er fra EU Kommissionen.

De nødvendige økonomiske genopretningstiltag, som skal gennemføres i Armenien, Bosnien-Herzegovina, Island, Serbien og Ukraine for at rette op på landenes underskud på betalingsbalancen og de offentlige finanser understøttes af betydelige finansieringsbidrag fra de internationale finansielle institutioner. F.eks. har IMF iværksat programmer i samtlige lande.

Med henblik på at sikre den nødvendige eksterne finansiering til implementeringen af de økonomiske programmer, har Kommissionen modtaget henvendelser fra ovennævnte lande om muligheden for at få tildelt makrofinansiel assistance (MFA) fra EU. EU's tætte økonomiske og politiske forbindelser til landene gør det relevant for EU at benytte MFA-instrumentet til at yde bistand til landenes økonomiske genopretning.

### Indhold

Kommissionen ventes i løbet af de kommende måneder at fremsætte forslag om at yde makrofinansiel assistance - enten i form af lån eller som en kombination af lån og gavebistand - til Armenien, Bosnien-Hercegovina, Island, Serbien og Ukraine, jf. tabel 2.

<b>Tabel 2</b>						
<b>Kommissionens forslag til MFA programmer</b>						
(mio. euro)						
	Samlet eksterne finansieringsgab (2009-10)	IMF program	Forslag til MFA		Udbetaling af MFA	Genval kriterier opfyldt?
			Lån	Gave-bistand		
Armenien	1.137	510	65	35	2 rater i 2010	Ja
Bosnien-Hercegovina <sup>1</sup>	1.488	1.145	100		2 rater i 2010	Ja
Island	3.700	1.400	100		2 rater i 2010	Ja
Serbien	3.500	3.000	200		2 rater i 2010	Delvist
Ukraine <sup>2</sup>		11.400	610		3 rater i 2009-2010	Ja
<p>1. Det eksterne finansieringsgab og IMF-programmet for Bosnien-Hercegovina dækker perioden juli 2009 – juli 2012.</p> <p>2. MFA lån til Ukraine omfatter aktivering af 110 mio. euro fra et tidligere MFA program, samt 500 mio. euro i "nye" lån</p>						

Kommissionen ventes at foreslå, at hvert MFA program udbetales i flere rater i løbet af de kommende år, jf. tabel 2. Landenes muligheder for at trække på arrangementerne er knyttet til tilfredsstillende implementering af IMF-programmerne. Udbetalingerne for hvert land ventes således betinget af, at:

- IMF løbende godkender evalueringer af landets implementering af IMF-programmet, samt at landet herefter beslutter at trække på IMF's stand-by arrangement,
- landet opfylder en række kriterier vedr. strukturelle reformer fastlagt i et 'Memorandum of Understanding', som forhandles med Kommissionen efter vedtagelse af rådsbeslutningen.

Principperne for at yde makrofinansiel assistance er indeholdt i de såkaldte Genval-kriterier, der bl.a. angiver, at der skal være tale om en exceptionel støtte i forbindelse med betalingsbalancekriser, at der skal være komplementaritet med øvrige EU instrumenter, samt at bistanden skal gives i flere rater i takt med fremskridt i forhold til et sæt kriterier, som er baseret på IMF-programmerne. Der er endvidere krav til, hvor stor en andel MFA støtten må udgøre af landenes eksterne finansie-

ringsgab, efter at der er taget højde for bidrag fra de internationale finansielle institutioner, herunder IMF og Verdensbanken.

På baggrund af Kommissionens forslag vurderes Genval kriterierne at være opfyldte for alle lande på nær Serbien. For Serbien overskrider den foreslåede MFA 60% af landets eksterne finansieringsbehov efter der tages højde for bidragene fra de internationale finansielle institutioner.

Forslagene ventes færdigbehandlet i den kommende tid og ventes efterfølgende vedtaget i forbindelse med et eller flere kommende rådsmøder.

#### Armenien

Armeniens betalingsbalance viser et eksternt finansieringsgab på i alt ca. 1,1 mia. euro i perioden 2009-2010. I marts 2009 indgik IMF en aftale med Armenien om et stand-by arrangement på i alt ca. 333 mio. euro. Ved første evaluering af programmet i juni 2009, øgede IMF arrangementet til i alt ca. 510 mio. euro på baggrund af forværrede økonomiske udsigter. IMF-programmet har særligt fokus på forbedret tilsyn med den finansielle sektor samt pengepolitiske og finanspolitiske tiltag.

Ifølge Kommissionens opgørelser, er størstedelen af Armeniens eksterne finansieringsbehov i 2009-2010 dækket af assistance fra IMF, Verdensbanken og Den Asiatiske Udviklingsbank. Herefter er der et eksternt finansieringsbehov på 490 mio. euro. Kommissionen ventes at fremsætte forslag om at give MFA til Armenien på alt 100 mio. euro, heraf 65 mio. euro som lån og 35 mio. euro som gavebistand. Udbetalingerne ventes gennemført i to rater i 2010. Det foreslåede MFA program opfylder ca. 20 pct. af behovet, hvilket er i overensstemmelse med Genval-kriterierne.

#### Bosnien-Hercegovina

Bosnien-Hercegovinas betalingsbalance viser et eksternt finansieringsbehov på i alt 1,5 mia. euro i perioden 2009-2012. I juli 2009 indgik IMF en aftale med Bosnien-Hercegovina om et stand-by arrangement på ca. 1,1 mia. euro. Programmet omfatter bl.a. tiltag, som sigter på at konsolidere de offentlige finanser, sikre tilstrækkelig kapitalisering og likviditet i bankerne samt forbedre adgangen til ekstern finansiering.

Når der er taget højde for lån fra IMF og Verdensbanken, kan det resterende eksterne finansieringsbehov for perioden 2009-2012 opgøres til 154 mio. euro. Kommissionen ventes på baggrund af en anmodning fra Bosnien-Hercegovina at forelægge et forslag om at yde MFA i form af lån på i alt 100 mio. euro, som udbetales i to rater i 2010. Det foreslåede MFA program opfylder 65 pct. af behovet, hvilket er nogenlunde i overensstemmelse med Genval-kriterierne.

#### Island

Islands betalingsbalance viser et samlet eksternt finansieringsbehov på ca. 3,7 mia. euro (5,4 mia. USD) i perioden 2009-2010. I november 2008 indgik IMF en aftale med Island om et stand-by arrangement på ca. 1,4 mia. euro (2,1 mia. USD). IMF programmet omfatter tre hovedelementer: 1) stabilisering af valutakursen; 2) om-

fattende reformer af banksektoren samt 3) genopretning af den makroøkonomiske stabilitet herunder ved udarbejdelse af en mellemfristet finanspolitisk konsolideringsplan.

Det resterende finansieringsgab på 2,3 mia. euro dækkes hovedsagligt af bilaterale lån fra de nordiske lande (ca. 1,8 mio. euro, heraf 480 mio. euro fra Danmark). Kommissionen ventes at præsentere et forslag om et MFA program med lån på i alt 100 mio. euro til udbetaling i to rater i 2010. Det foreslåede MFA program opfylder 4 pct. af det resterende finansieringsbehov og er således i overensstemmelse med Genval-kriterierne.

Kommissionens forslag ventes betinget af, at Island som medlem af EØS-samarbejdet bl.a. forpligter sig til effektivt at leve op til EU's indskydergarantirektiv. Kommissionens forslag ventes endvidere at afvente afslutningen af igangværende forhandlinger mellem de islandske myndigheder og en række EU-lande om disse landes krav i forbindelse med bankernes kollaps i efteråret 2008.

#### Serbien

Serbiens eksterne finansieringsbehov i 2009-2010 er på ca. 3,5 mia. euro. IMF og Verdensbanken hovedparten af det eksterne finansieringsbehov. I januar 2009 godkendte IMF en aftale med Serbien om et stand-by arrangement på ca. 400 mio. Euro, som man var blevet enig om i november 2008. I maj vedtog IMF et revideret programmet på baggrund af betydeligt forværrede økonomiske udsigter, og stand-by arrangementet blev øget til ca. 3 mia. euro. Programmet indebærer en finanspolitisk konsolideringsplan samt tiltag for øget finansiel stabilitet.

Kommissionen ventes at fremsætte forslag om at give MFA til Serbien på i alt 200 mio. euro, som udbetales i to rater i 2010. Det foreslåede MFA program opfylder således 100 pct. af det resterende finansieringsbehov efter bidragene fra de internationale finansielle institutioner, hvilket ikke stemmer overens med Genval-kriterierne. Det skal imidlertid ses i lyset af det meget væsentlige bidrag som IMF yder til genopretningen af den serbiske økonomi.

#### Ukraine

I november 2008 blev IMF og Ukraine enige om en aftale, der omfatter et stand-by arrangement på ca. 11,4 mia. euro (16,5 mia. USD), som udbetales i perioden 2008-2010. Programmet fokuserer bl.a. på penge- og valutakurspolitik, herunder en øget uafhængighed til centralbanken, omstrukturering af banksektoren og støtte til systemiske banker, samt en finanspolitisk konsolideringsplan. Ifølge Kommissionens opgørelse udestår et finansieringsgab på ca. 1,6 mia. euro i 2009, efter der er taget højde for bidrag fra IMF, Verdensbanken og EBRD, som skal dækkes af andre multilaterale eller bilaterale långivere.

Kommissionen ventes at fremsætte forslag om at give MFA til Ukraine på i alt 610 mio. Euro. Heraf udgør 110 mio. euro aktivering af et tidligere MFA program til Ukraine fra 2002. Denne del af MFA programmet kræver ikke en ny rådsbeslutning. Udbetalingerne ventes gennemført i tre rater i 2009-2010 under forudsætning af fremgang i forhold til førnævnte betingelser. Den foreslåede støtte til Ukraine opfylder Genval-kriterierne.

**Hjemmelsgrundlag**  
Traktatens artikel 308.

**Nærhedsprincippet**  
Ikke relevant.

**Europa-Parlamentets udtalelser**  
Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig endnu.

**Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor**  
Ikke relevant.

**Statsfinansielle konsekvenser**  
Sagen har ingen statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Forslaget om gavebistand til Armenien, medfører en udgift på EU's budget på samlet set 35 mio. euro i 2010. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter.

Kommissionens forslag om at yde lån på op mod 1075 mio. euro til Armenien, Bosnien-Hercegovina, Island, Serbien og Ukraine, vil kun få statsfinansielle konsekvenser i den situation, hvor landene ikke er i stand til at tilbagebetale lånene.

**Samfundsøkonomiske konsekvenser**  
Sagen vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

**Høring**  
Sagen har ikke været i høring

**Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**  
Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

## **Holdning**

**Dansk holdning**  
Regeringen støtter den økonomiske stabilisering og reformbestrebelse i Armenien, Bosnien-Hercegovina, og Serbien, og kan derfor generelt støtte en tildeling af makrofinansiel assistance til disse lande. Der lægges vægt på, at udbetaling af MFA programmerne knyttes til betingelser om tilfredsstillende implementering af IMF programmerne samt fremgang i forhold til strukturelle reformer.

Fsva. angår Island bidrager Danmark allerede til den økonomiske genopretning gennem tilsagn om et bilateralt lån til Island på 480 mio. euro. Det ventede forslag om makrofinansiel assistance til Island kan ligeledes støttes, idet den endelige beslutning herom imidlertid bør afvente afklaring af aftaler, der indebærer at Island lever op til sine forpligtelser i overensstemmelse med EU's indskydergarantidirektiv.

**Andre landes holdninger**

Der forventes generelt at være enighed om forslagene om makrofinansiel assistance. I forhold til Island ventes der enighed om at afvente en afklaring af sagen vedr. Islands forpligtelser i henhold til indskydergarantidirektivet.